

Forslag til forskrift om endringer i forskrift 16. februar 2004 nr. 401 om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften)

Ekoforskriften § 1-8 første ledd skal lyde:

Tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste skal tilby sluttbruker avtale for abonnementstjenester, herunder kontantkorttjenester. Avtalen skal blant annet omfatte opplysninger om:

1. tilbyders navn og adresse
2. avtalens omfang, herunder relevante opplysninger om nett og tjenester, kvalitetsparametre, vedlikeholdsvilkår og tidspunkt for tilknytning
3. pris samt hvor man får tilgang til oppdatert informasjon om pris
4. avtalens varighet og vilkår for fornyelse og opphør
5. sted for lagring av lagringspliktig data i medhold av ekomloven § 2-7a
6. kompensasjons- og refusjonsordninger ved kvalitetsavvik eller ved manglende levering
7. *kompensasjonsordning ved forsinket tilbyderportering eller ved misbruk av portering, jf. ekomloven § 7-3 annet ledd*
8. reservasjonsordninger for nummeropplysning og fellesfakturert tjeneste
9. prosedyre for klagebehandling.

Ekoforskriften ny § 1-12 skal lyde:

§ 1-12. Nettnøytralitet

EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5cu (Europaparlamentets- og rådsforordning nr. 2015/2120 av 25. november 2015), gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XI, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Ekoforskriften § 2-4 nytt annet ledd skal lyde:

Dersom tilgang til støttesystemer for opprinnelsesmarkering skal anvendes, skal anmoder benytte egen tilbyderkode, og ha selvstendig ansvar for at korrekt informasjon overføres til nødetatene.

Ekoforskriften § 2-7 skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5cu (Europaparlaments- og rådsforordning nr. 531/2012 av 13. juni 2012, endret ved Europaparlaments- og rådsforordning nr. 2015/2120 og gjennomføringsforordning nr. 1203/2012 av 14. desember 2012), gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XI, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Ekoforskriften § 3-5 skal lyde:

§ 3-5. Plikt til tilbyderportabilitet

Med tilbyderportabilitet menes sluttbrukers *rett* til å beholde nummer i E.164-serien ved bytte av tilbyder av elektronisk kommunikasjonstjeneste. Tilbyder som nytter nummer i E.164-serien, jf. nummerforskriften § 16, skal avgi nummer til annen tilbyder som sluttbruker krever nummeret flyttet til. Plikt til tilbyderportabilitet omfatter ikke

nummerseriene avsatt til GSM-R og nødnettet (TETRA). *Avgivende tilbyder kan ikke hindre eller forsinke portering på privatrettslig grunnlag.*

Ekomforskriften § 3-6 skal lyde:

§ 3-6. Gjennomføring av tilbyderportabilitet

Mottakende tilbyder etter § 3-5 skal innhente skriftlig fullmakt fra sluttbruker før portering, jf. § 1-10.

Portering skal gjennomføres på kortest mulig tid. Tilbyderne skal, så langt det er teknisk mulig, gjennomføre portering innen fem virkedager etter at sluttbruker har inngått avtale om portering. Avgivende tilbyder skal gjennomføre portering av nummer for sluttbruker senest ved utgangen av etterfølgende virkedag etter at avgivende tilbyder har mottatt korrekt porteringsbestilling fra mottakende tilbyder. Avgivende tilbyder skal gi mottakende tilbyder melding om at porteringen er gjennomført senest første virkedag etter gjennomføringen.

Sluttbruker kan avtale lengre gjennomføringstid *med mottakende tilbyder*. Mottakende tilbyder skal opplyse sluttbruker om praktiske forhold, herunder postforsendelse, som medfører at sluttbruker kan avtale lengre gjennomføringstid.

Avgivende og mottakende tilbyder skal sikre at bortfall av tjeneste i forbindelse med portering ikke skal overskride én virkedag. Tilbyderne skal sikre at anrop til portert nummer terminerer i riktig nett, uten at kvaliteten forringes i vesentlig grad

Avgivende tilbyder kan ikke bruke porteringsinformasjon til egen markedsføring.

Avgivende tilbyder kan ikke stoppe en porteringsprosess som følge av et økonomisk krav mot sluttbruker.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet kan fastsette nærmere retningslinjer for portering og gjøre unntak fra §§ 3-5 og 3-6.

Ekomforskriften § 5-3 første ledd første punktum skal lyde:

Tilbyder med leveringsplikt etter ekomloven § 5-1 første ledd nr. 3 skal tilby nummeropplysningstjeneste som omfatter alle sluttbrukere av offentlig telefontjeneste, med unntak av sluttbrukere som har reservert seg, jf. § 6-2 tredje ledd.

Ekomforskriften § 5a-4 skal lyde:

§ 5a-4. Innsamlingsaksjoner

Tilbyder skal sikre at innsamlingsaksjoner levert som fellesfakturert tjeneste er registrert i *Frivillighetsregisteret* i Norge, eller at det foreligger uttalelse fra ekstern revisor om tilfredsstillende regnskaps- og kontrollfunksjoner.

Ekomforskriften § 6-2a annet ledd siste punktum skal lyde:

Opplysninger om basestasjoners faktiske dekning, på bakgrunn av målinger og/eller beregninger/simuleringer, *skal* oversendes til nødetatene.

§ 10-6 Ikrafttredelse mv.

Loven gjelder fra den tid departementet bestemmer. Departementet kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Merknader til forslag til endring i ekomforskriften

Til § 1-8 Avtale

Det foreslås i første ledd nr. 10 en bestemmelse om at tilbyder av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste som tilbyr sluttbruker avtale for abonnements tjenester, herunder kontantkorttjenester, skal ta inn i avtalen opplysninger om at det finnes en kompensasjonsordning ved forsinket tilbyderportering eller ved misbruk av portering, jf. ekomloven § 7-3 annet ledd. Det vises til nærmere omtale av merknader til ekomlovens bestemmelse om nummerportabilitet i Prop. 69 L (2012-2013) Endringer i ekomloven, blant annet om forsinket tilbyderportering og misbruk av portering.

Til ny § 1-12 Nettnøytralitet

Forslaget til ny § 1-12 er ment å gi rettsgrunnlag til å gjennomføre de felles europeiske regelverket for nettnøytralitet som fremkommer av Europaparlamentets- og rådsforordning 2015/2120.

Regulering av nettnøytralitet sikrer både brukerrettigheter og generelle samfunnsmessige fordeler, samtidig som det stimulerer til næringsutvikling basert på økosystemet knyttet til Internett. For nordmenn som forbrukere og borgere, er nettnøytralitet viktig for tilgangen til kommunikasjonstjenester, ytringsfrihet og demokrati. Videre vil det nye regelverket kunne bidra til mer forutsigbare betingelser mellom internettilbydere og innholdsleverandører.

En sammenligning av de norske retningslinjene for nettnøytralitet fra 2009 og det felleseuropeiske regelverket fra 2015, viser at forskjellene ikke fremstår som veldig store. Formålet for begge er å sikre et åpent Internett. Videre kan vi i det felleseuropeiske regelverket kjenne igjen tre sentrale prinsipper som også er kjent fra de norske retningslinjene:

1. Internettbrukerne har rett til en internettilknytning med spesifisert kapasitet og kvalitet.
2. Internettbrukerne har rett til en internettilknytning som gir adgang til
 - å hente og levere innhold etter eget ønske
 - å bruke tjenester og applikasjoner etter eget ønske
 - å koble til utstyr og bruke programvare som ikke skader nettverket, etter eget ønske.
3. Internettbrukerne har rett til en internettilknytning fri for diskriminering med hensyn til applikasjonstype, tjenestetype, innholdstype og hvem som er avsender eller mottaker.

Sammenliknet med de norske retningslinjene for nettnøytralitet, inneholder det felleseuropeiske regelverket en innskjerping av transparensbestemmelsene for internettilbydernes informasjon til sluttbrukerne om kvaliteten på internettilknytningen (Artikkel 4), jf. prinsipp 1 ovenfor. Videre beskriver det nye regelverket muligheten til å tilby «andre tjenester enn internettilknytning» (såkalte spesialiserte tjenester) i parallell med internettilknytningen (Artikkel 3(5)), på samme måte som presiseringen av prinsipp 1 i de norske retningslinjene gjør.

Prinsipp 2 om ikke-blokkering og prinsipp 3 om ikke-diskriminering av internettilknytningen er også lett gjenkjennelig i det felleseuropeiske regelverket (Artikkel 3(3)). Denne bestemmelsen som omhandler internettilbydernes trafikkstyring såkalt «traffic management» er sentral for opprettholdelse av nettnøytraliteten. Den formelle definisjonen av nettnøytralitet

er nettopp lik håndtering av trafikk på Internett, dvs. at trafikken skal håndteres uavhengig av avsender, mottaker, utstyr, applikasjon, tjeneste, eller innhold.

En slik likebehandling av internettrafikk har sine begrensninger, i med at det ikke alltid er mulig å få til lik håndtering av all trafikk og fordi det finnes legitime unntak. Relevante unntak som er beskrevet i de europeiske reglene omfatter håndhevelse av annet regelverk, ivaretagelse av sikkerhet og integritet, og styring av trafikken ved overbelastningssituasjoner i nettet såkalt «congestion management».

Det nye regelverket for nettnøytralitet vil gi sterkere regulatoriske verktøy for myndigheten ved at man går bort fra en frivillig avtale med ekomaktørene til bestemmelser i lov og forskrift. Det legges også opp til en mer formalisert oppfølging av utviklingen i bransjen med årlige rapporter. BERECS retningslinjer vil få stor betydning for myndighetens anvendelse av de felleseuropeiske nettnøytralitetsreglene i det norske markedet. Det vises for øvrig til høringsnotatets punkt 2.

Til § 2-4 Tilgang til informasjons- og støttesystemer

Det foreslås i § 2-4 at dersom det skal anvendes støttesystemer for opprinnelsesmarkering, jf ekomloven § 2-6, skal anmoder benytte egen tilbyderkode, og ha et selvstendig ansvar for at korrekt informasjon overføres til nødetatene. Forslaget begrunnes med at myndigheten har erfaring med mangelfull opprinnelsesmarkering for virtuelle mobiltilbydere. Etter dagens ordning kan større tilbydere besitte flere tilbyderkoder og tildele disse videre til videreselgere. Fordelen med denne ordningen er at det senker den økonomiske og administrative terskelen for tilgang til markedet for mindre aktører, samt at Nasjonal referansedatabase (NRDB) kan forholde seg til større tilbydere og ikke til samtlige ekomtilbydere som tilbyr egne sluttbrukeravtaler. En ulempe med felles koder/videretildelinger er at det er utfordrende å skaffe en totaloversikt over markedet og da særlige de mindre aktørene. Det foreslås derfor en bestemmelse som klargjøre ansvarsforholdet når det gjelder anvendelse av støttesystemer for opprinnelsesmarkering.

Til § 2-7 Internasjonal gjesting i mobilnett

Europaparlamentet og Rådet vedtok 25. november 2015 en forordning om nettnøytralitet og internasjonal gjesting. Forordningen innebærer at forordning (EU) nr. 531/2012 om internasjonal gjesting i offentlige mobilnett endres. Forordningen er gjennomført i ekomforskriften § 2-7.

Hensikten med forordningen er å avskaffe tilleggsavgifter for internasjonal gjesting i det europeiske fellesskapet fra og med 15. juni 2017. Sluttbrukerne skal etter denne datoen ikke belastes tilleggsavgifter utover nasjonale sluttbrukerpriser for samtaler, SMS og data ved reise i EU.

Den nye forordningen innebærer også at tilbyder kan legge til grunn en "rimelig bruk politikk" for bruk av internasjonale gjestingstjenester. Dette for å unngå misbruk eller unormal bruk av internasjonale gjestingstjenester. Nærmere regler om rimelig bruk vil bli definert av Kommisjonen gjennom en gjennomføringsrettsakt som skal legges frem innen 15. desember 2016.

EU-kommisjonen skal videre gjennomføre en analyse av grossistmarkedet for internasjonal gjesting for å vurdere hvilke tiltak som anses nødvendig for at tilleggsavgiftene på sluttbrukernivå kan avskaffes senest 15. juni 2017. Resultatet skal overleveres Europaparlamentet og Rådet senest innen 15. juni 2016 og skal danne bakgrunn for forslag til en ny rettsakt, jf. forordning nr. 2015/2120 artikkel 19.

Til § 3-5 Plikt til tilbyderportabilitet

Det foreslås at begrepet "adgang" i § 3-6 byttes ut med begrepet "rett" for å tydeliggjøre at dette er en rettighetsbestemmelse for forbruker.

Det har i praksis vist seg at det har vært knyttet noe usikkerhet til om en tilbyder kan trenere portering for eksempel for å få inndrevet avbruddsgebyrer. Porteringsretten er preceptorisk og man kan ikke avtale seg bort fra den, eller bruke nummeret som tvangsmiddel ved inndrivning av pengekrav. For å klargjøre dette foreslås det at det presiseres i bestemmelsen at avgivende tilbyder ikke kan hindre eller forsinke portering på privatrettslig grunnlag.

Til § 3-6 (Gjennomføring av tilbyderportabilitet)

I annet ledd foreslås å fastsette prinsippet om at portering skal gjennomføres på kortest mulig tid og setter krav til kommersiell og teknisk porteringstid. Porteringer kan også gjennomføres innenfor kortere tidsrom enn disse fristene.

Porteringstiden regnes fra avtaleinngåelse med ny tilbyder og den tekniske porteringstiden regnes fra det tidspunktet som avgivende tilbyder mottar porteringsbestillingen. Andelen porteringsprosesser som bruker lengre enn 5 dager er på ca.1/3 av all porteringer. Dette er til tross for tidligere innstramminger i § 3-6 og i Administrativ Rutiner for Nummerportabilitet. 5 dagers kravet er ment å redusere andelen av disse porterogene, samtidig som man opprettholder sluttbrukers mulighet til å avtale egen porteringstid. For mer informasjon se sak nummer 6 i følgende dokument:

<http://www.nkom.no/marked/nummerforvaltning/arbeidsgruppe-nummer/m%C3%B8terefater/attachment/21489?ts=151b490b127>

I tredje ledd foreslås det videreført at sluttbruker kan avtale med mottakende tilbyder at nummeret skal overføres på et senere tidspunkt. Typisk vil dette være aktuelt ved større bedriftsporteringer eller hvor abonnenten ønsker å legge porteringstidspunktet til en tid og en ukedag hvor organisasjonen er minst sårbar.

Det foreslås et nytt femte ledd som synliggjør at det ikke er tillat å benytte informasjon fra porteringsprosessen til bruk for avgivende tilbyders egen markedsføring. I en rekke land er såkalt Winback ikke tillatt. Winback kan medføre diskriminering av sluttbrukere, lav pristransparens og favorisering av tilbydere med allerede sterke posisjoner i markedet og et stort salgsapparat.

Det foreslås i nytt sjette ledd å kodifisere gjeldende praksis om at avgivende tilbyder ikke kan stoppe porteringsprosessene som følge av økonomisk krav mot sluttbruker. Porteringsplikten er preseptorisk og man kan ikke avtale pant i nummeret for uoppgjorte krav. Slike krav må håndteres etter alminnelig pengekravsrett.

Det foreslås i sjuende ledd å gi Nkom mulighet til å fastsette retningslinjer om portering og å gjøre unntak fra porteringsplikten. Unntak kan for eksempel gjelde for nummerkategorier som etter Nkoms vurdering ikke skal kunne portereres.

Til § 5-3 Nummeropplysningstjeneste

Det fremgår av gjeldende § 5-3 første ledd at tilbyder med leveringsplikt etter ekomloven § 5-1 første ledd nr. 3 skal tilby nummeropplysningstjeneste som omfatter alle sluttbrukere av offentlig telefontjeneste, med unntak av sluttbrukere som har reservert seg jf. § 6-2 annet ledd. Henvisningen til § 6-2 annet ledd er feil, og det foreslås derfor å endre henvisningen til § 6-2 tredje ledd.

Til § 5a-4 Innsamlingsaksjoner

Etter gjeldende rett skal tilbyder i henhold til ekomforskriften § 5a-4 sikre at innsamlingsaksjoner levert som fellesfakturert tjeneste er registrert i Stiftelsen Innsamlingskontrollen i Norge, eller at det foreligger uttalelse fra ekstern revisor om tilfredsstillende regnskaps- og kontrollfunksjoner.

Det foreslås en endring i *første ledd* slik at det stilles krav om at tilbyder enten skal sikre at innsamlingsaksjoner levert som fellesfakturert tjeneste er registrert i Frivillighetsregisteret i Norge, eller at det foreligger uttalelser fra ekstern revisor om tilfredsstillende regnskaps- og kontrollfunksjoner. Samtidig foreslås det at kravet om registrering i Stiftelsen Innsamlingskontrollen oppheves.

Bakgrunnen for forslaget er å legge til rette for mer bruk av Frivillighetsregisteret. Det vises til at innsamlingsregisteringslova ble opphevet ved lovvedtak 7. august 2015 nr. 84, men Innsamlingskontrollen eksisterer fortsatt i Norge og driver sin virksomhet som frivillig organ. Opphevelsen innebar at den frivillige registreringsordningen for innsamlinger ikke lenger er regulert av offentlig lovgiving, men kan føres videre gjennom privat organisering.

Det vises for øvrig til Prop. 104 L (2014-2015) om oppheving av lov om registrering av innsamlinger kapittel 1, hvor det fremgår av at Kulturdepartementet vil vurdere forslaget om at det skal legges til rette for registrering av innsamlinger i Frivillighetsregisteret nærmere, og at dette vil bli sett i sammenheng med det arbeidet regjeringen gjør for å bidra til mer bruk av Frivillighetsregisteret. Den foreslåtte endringen i ekomforskriften anses å være en hensiktsmessig løsning fremover i forbindelse med krav ved tildeling av momsfrie givernummer til innsamlingsaksjoner.

Samferdselsdepartementet ber særskilt om høringsinstansenes syn på forslaget.

Til § 6-2a Krav til opplysninger for geografisk lokalisering av nødanrop

Kravene til posisjonering av nødsamtaler fra mobiltelefoner ble innskjerpet ved endring av ekomforskriften i 2013. Opplysninger for geografisk lokalisering av nødanrop skal etter § 6-2a som et minimum inneholde telefonnummer, sluttbrukers/ registrert brukers navn og

registrert adresse. For anrop fra mobiltelefon skal i tillegg informasjon om mobilterminalens lokalisering overføres til nødetatene. Nøyaktigheten skal minst tilsvare den som oppnås ved å kombinere basestasjonens beregnede dekningsområde, sektorangivelse og beregning av terminalens avstand fra basestasjonen, dvs. såkalt timing advance. Videre heter det at forenklete beregnede dekningskart bør oversendes til nødetatene.

Posisjoneringsmetodene som benyttes for å oppfylle kravene i dagens regelverk gir begrensede muligheter for å identifisere innringers/nødstilts posisjon med tilstrekkelig nøyaktighet. For mange anrop består posisjoneringsinformasjonen kun av hvilken basestasjon og sektor som er benyttet for å koble opp samtalen.

Opplysninger om basestasjoners faktiske dekning innenfor dekningsområdet vil gi et bedre bilde av hvor innringer/nødstilt befinner seg. Dette får større betydning dess større dekningsområde en basestasjon har. I mer gravgrendte strøk vil et dekningsområde typisk være mye større enn i tettbebygde strøk, og det er nettopp i slike områder det kan være vanskelig for innringer/nødstilt å gjøre rede for hvor en faktisk befinner seg. Nødetatene har i dialog med Nasjonal kommunikasjonsmyndighet gjort det klart at dette er tilleggsopplysninger som vil bedre posisjeringen og som bidrar til å redde liv og helse. Departementet mener det derfor er behov for å endre ordlyden om innsending av dekningskart til nødetatene i § 6-2a annet ledd siste punktum.

Det foreslås derfor at gjeldende ordlyd om at forenklete beregnede dekningskart *bør* oversendes til nødetatene, endres til et *skal*-krav. Samtidig foreslås det å omformulere setningen slik at det tydeligere fremgår hva kravet innebærer. For dekning av kostander vises til punkt 8 om administrative og økonomiske kostnader.